

קו לחינוך

הקו שלך למידע חינוכי

גיליון 523 | ד' כסלו תש"ע | 11.11.10 | משוגר למנויים בלבד | kav1@bezeqint.net | www.kav-lahinuch.co.il
מו"ל ועורכת: סיגל בן ארצי | עריכה: מיכל חביב | המערכת: היסמין 1 רמת אפעל | טל. 03-6354484 | פקס. 03-6354490

בקרב; הרשויות המקומיות יאבדו את הסמכות למנות מנהלים לבתיה"ס העל יסודיים שבבעלותן

אפשרות לזכות וטו". מרכז המחקר של הכנסת הכין לאחרונה מסמך בנושא "הליך מינוי מנהלי בתי"ס במערכת החינוך". מהמסמך עולה, כי הבעייתיות בבחירת מנהלים לבתיה"ס העל יסודיים שבבעלות הרשויות המקומיות, נובעת בעיקר ממניעים פוליטיים מקומיים. על פי המסמך, בעיה זו בולטת במיוחד במגזר הערבי, אם כי מצויה גם במגזר היהודי. מספר גורמים המכירים את הנעשה בוועדות הרשותיות אמרו לעורכי המסמך, כי יחסי הגומלין בין הגופים המקומיים השונים הנוטלים חלק בוועדת המכרזים, אינם מובילים בהכרח למינוי המועמד המקצועי ביותר מקרב המועמדים לתפקיד מנהל ב"ס. לדברי יועץ מזכ"ל הסתדרות המורים, רן לרנר, ראשי רשויות מקומיות במגזר הערבי מפעילים לעתים לחץ על חברי הוועדה לבחור במועמד שבו הם חפצים. כך, למשל, היו ראשי רשויות מקומיות שאיימו על חברים בוועדה, כי יסגרו את ביה"ס או יעבירו אותו לבעלות של אחת מרשותות החינוך, אם לא יבחר המועמד המועדף עליהם.

לדברי יו"ר איגוד מנהלי המחלקות לחינוך, אבי קמינסקי, אכן מעורבים לעתים בתהליך של מינוי מנהלי בתי"ס שבבעלות הרשויות המקומיות שיקולים פוליטיים, ולכן יש צורך במנגנון שיחזק מינויים מקצועיים. לדבריו, תופעה זו מאפיינת את כלל המגזרים, אך באה לידי ביטוי בעיקר במגזר הערבי.

ועדת השרים לענייני חקיקה אישרה השבוע הצעת חוק בנושא "מינוי מנהל מוסד חינוך", המבקשת לערוך תיקון בחוק חינוך ממלכתי. הצעת החוק תובא בקרב לאישור הכנסת. אם אכן תעבור הצעת החוק בהצבעות במליאת הכנסת, תילקח הסמכות שיש כיום לרשויות המקומיות לבחור את המנהלים בבתי"ס העל יסודיים שבבעלותן ותועבר למעשה למשה"ח. את הצעת החוק הגישו חברי הכנסת אלכס מילר, זבולון אורלב ורונית תירוש.

כיום יש לרשויות המקומיות רוב בוועדות המכרזים הממנות את מנהלי בתי"ס שבבעלותן. על פי תקנות העיריות, ראש הרשות המקומית הוא גם הקובע את הרכב הוועדה הבוחנת את המועמדים לתפקיד. יוזמי החוק טוענים, כי סמכויות אלו מקשות על משה"ח להבטיח שהנבחרים לתפקיד הם אכן המועמדים בעלי הכישורים הגבוהים ביותר. על פי הצעת החוק, תורכב ועדת המכרזים לבחירת מנהלי בתי"ס ממנהל המחוז במשה"ח או נציגו, שאף יעמוד בראשה. כמו כן ישתתפו בוועדה נציג של ארגון המורים הרלוונטי ונציג של הרשות המקומית. הוועדה תבחן את מידת התאמתו של כל מועמד לתפקיד על פי אמות מידה שיקבע שר החינוך.

לפני מספר חודשים התייחס גם שר החינוך, גדעון סער, לסוגיית מינוי המנהלים בבתי"ס השייכים לבעלויות, בישיבה של ועדת החינוך של הכנסת. סער אמר: "מינוי מנהלים בבתי"ס תכוננים הוא לא בשליטה של המדינה... חייבים להגיע למצב של משה"ח תהיה

מחקר חדש; בניגוד לדעה הרווחת - איכות הפונים להוראה נמצאת בעלייה מתמדת מאז שנות ה-80

כי מגיל 25 עד גיל 39 חלה עלייה של 63% בשכרן של מורות, לעומת עלייה של 158% אצל שכירות במקצועות האחרים. בקרב מורים גברים המצב טוב יותר - בשכרם חלה עלייה של 130% מגיל 25 עד גיל 39, לעומת עלייה ממוצעת של 150% באותה תקופה בשכרם של שכירים אחרים. עורכי המחקר מנמקים את הפערים בשכר בין מורים ומורות בכך שהמורים נוטים לעבוד בהיקפי משרה גדולים יותר, ושיעור גבוה יותר מביניהם מחזיק בתפקידים המקנים גמולי תפקיד, במיוחד ניהול וריכוז. יש לציין כי נתוני המחקר מתייחסים לשכר המורים לפני יישום תוכנית אופק חדש.

במחקר נעשתה, בין היתר, השוואה בין ציוניהם במבחנים הפסיכומטריים של מאות אלפי מועמדים ללימודים אקדמיים, מהם שנרשמו ללימודי הוראה ואחרים שנרשמו ללימודים בתחומים אחרים. במחקר נמצא, כי הציונים במבחנים הפסיכומטריים של בני 22-24 הפונים להוראה גבוהים משמעותית מציוניהם הפסיכומטריים של המורים הבוגרים יותר. הציון הממוצע של סטודנטיות להוראה בגילאי 22-24 בשנת 2006 היה 543, לעומת ציון ממוצע של 496 של מורות בגילאי 35-39.

מחקר חדש מנפץ לא מעט את הדעה הרווחת בציבור, שלפיה איכות המורים ירדה במהלך העשורים האחרונים. במחקר נמצא כי ציוניהם של הפונים ללימודי הוראה במבחנים הפסיכומטריים, לא זאת בלבד שלא ירדו מסוף שנות ה-80, אלא אף עלו במידה ניכרת.

את המחקר, שנושאו הוא "על אחידות שכר המורים ומעמדם היחסי לעומת יתר השכירים", פרסם בשבוע שעבר מרכז טאוב לחקר המדיניות החברתית. במחקר נמצא, כי שכר המורים אמנם נמוך משכרם של בעלי מקצועות אקדמיים אחרים, אולם רמתם אינה נופלת מהם. הרמה או האיכות נמדדו במחקר על פי הציונים הפסיכומטריים - שנערכים לפני הגיוס לצה"ל, והפסיכומטריים - שאותם עוברים המועמדים ללימודים אקדמיים.

המחקר בחן בין היתר, את הקשר בין סולם השכר של המורים, שבו הטווח בין השכר ההתחלתי לשכר המקסימאלי מצומצם יחסית, לבין איכות הפונים להוראה.

במחקר נמצא, כי שכר המורים נמוך בעשרות אחוזים משכרם של השכירים האחרים בני גילם. הפער הממוצע אצל נשים עומד על 17% ואצל גברים - על 40%. כמו כן, עליית השכר עם עליית הגיל נמוכה יותר בקרב מורים מאשר בקרב בעלי מקצועות אחרים. במחקר נמצא,

(המשך בעמ' 2)

יו"ר הנהגת ההורים; בניגוד לתקנות - במרבית בתיה"ס לא נפתח חשבון נפרד לתשלומי ההורים

בתגובה לשאלת קו לחינוך "האם משה"ח דואג לאכיפת התקנות העוסקות בתשלומי ההורים?" נמסר מהמשרד, כי פתיחת חשבון בנק נפרד לניהול תשלומי ההורים עוגנה בתקנות לחוק לימוד חובה, וחובת האכיפה חלה על הרשויות המקומיות ועל הבעלויות על מוסדות החינוך. עוד נמסר, כי במקרים שבהם המשרד מקבל מידע אודות אי יישומו של החוק, הוא מעביר את העניין לטיפולו של משרד הפנים ופועל מולו.

לגבי הטיפול בתלונות על שימוש לא תקין בתשלומי ההורים, נמסר ממשה"ח כי התלונות נבדקות מול בתיה"ס. עוד נמסר, כי בעניין זה יש הנחיות ברורות של המשרד והוא פועל לאכוף אותן.

יו"ר הנהגת ההורים הארצית, אתי בנימין, שיגרה בשבוע שעבר מכתב למנכ"ל משה"ח, ד"ר שמשון שושני. במכתבה טוענת בנימין, כי במרבית בתיה"ס מופרות תקנות לימוד חובה משנת 2004, בנושא "ייעוד כספי תשלומים". על פי תקנות אלו, על מנהל ביה"ס לפתוח חשבון בנק נפרד לתשלומים שמעבירים ההורים לביה"ס. בנימין טוענת, כי במרבית בתיה"ס לא נפתח עדיין חשבון כזה בגלל התנגדות של מנהלי בתיה"ס או מנהלי מחלקות החינוך.

כמו כן קובעות התקנות, כי מנהל ביה"ס ידווח לוועד ההורים על השימוש בכספי ההורים בתום כל שנת לימודים, ולא יאוחר מ-30 בספטמבר. לטענת בנימין, דיווח כזה לא מועבר לוועדי ההורים בבתי"ס רבים.

מחקר חדש; בניגוד לדעה הרווחת - איכות הפונים להוראה נמצאת בעלייה מתמדת מאז שנות ה-80'

של הגברים הפונים להוראה אף גבוה במידה משמעותית מהציון הממוצע של הגברים הפונים ללימודים אקדמיים אחרים. הציון הפסיכומטרי הממוצע של גברים בני 24-22 הפונים ללימודי הוראה הוא 624, לעומת ציון ממוצע 590 בקרב גברים בגילאים אלו הפונים ללימודים אקדמיים אחרים.

עורכי המחקר מציינים, כי אמנם מספר הגברים הפונים להוראה אינו גדול, אך רמתם גבוהה. לדבריהם; "ממצא זה חשוב ואינו מוכר בקרב הקהל הרחב בכלל, ובקרב מקבלי ההחלטות בתחום החינוך בפרט. מדובר בקבוצת איכות גבוהה, שהחליטה לעסוק בהוראה, למרות הידיעה שהמקצוע אינו מתגמל כספית ברמה דומה למקצועות אחרים".

(המשך מעמ' 1)

הפער שנמצא בין המורים הגברים הצעירים והוותיקים היה גבוה עוד יותר; הציון הפסיכומטרי הממוצע של הפונים להוראה בגילאי 24-22 הוא 624, לעומת ציון ממוצע 538 בקרב המורים בגילאי 35-39. עוד נמצא במחקר, כי הפער בין הציון הפסיכומטרי הממוצע של הפונות להוראה לבין הציון הממוצע של הפונות ללימודים אקדמיים אחרים כמעט ונעלם ב-15 השנים האחרונות. פער זה, שעמד בעבר על 32 נקודות, עומד כיום על 9 נקודות בלבד. לעומת זאת, בין גברים הפונים להוראה וגברים הפונים ללימודים אקדמיים אחרים לא היה מלכתחילה פער בציון הפסיכומטרי הממוצע. עובדה מעניינת היא, שבשנים האחרונות הציון הממוצע

כנס בנושא: עושים סדר

על רגשות, יחסים וכלים בניהול כיתה

יום ראשון, כ"א בכסלו תשע"א, 28 בנובמבר 2010, במכון מופ"ת, רח' שושנה פרסיץ 15, קריית החינוך תל אביב

בתכנית:

מנחה: ד"ר אליעזר יריב, המכללה האקדמית לחינוך גורדון חיפה; מכון מופ"ת

מס' המקומות מוגבל, רצוי להירשם בהקדם!

18:30-16:30	מושבים מקבילים:	התכנסות והרשמה	13:15-12:45
מושב 1	יצירתיות ככלי לניהול כיתה	דברי פתיחה וברכות:	13:40-13:15
מושב 2	ניהול כיתה: ממרחב ציבורי למרחב פרטי	ד"ר מיכל גולן, ראש מכון מופ"ת	
מושב 3	מה לגלגולים והיפוכים בכיתה ולהשגת למידה רגועה וקשובה?	גילה נגר, סמנכ"לית ומנהלת מינהל הכשרה ופיתוח מקצועי לעו"ה, משרד החינוך	
מושב 4	יש לי עיניים בגב: טיפול בבעיות התנהגות בבית הספר	ח"כ ד"ר עינת וילף, חברת ועדת החינוך בכנסת	14:25-13:40
מושב 5	לחנך כיתה: דילמות וכיוונים לפתרון	החינוך בכיתה וחינוך החברה הישראלית - הפניות ומאבקים פרופ' אילן גור-זאב, הפקולטה לחינוך, אוניברסיטת חיפה	15:15-14:25
		המורה כמנצח תזמורת עם המנצח יובל בן עוזר (בשיתוף רביעיית מיתרים)	15:45-15:15
		הפסקה	16:30-15:45
		השיח הרגשי: העידן הבא בניהול הכיתה?	
		פרופ' יזהר אופלטקה, בית הספר לחינוך, אוניברסיטת תל אביב	

נשמח לראות אתכם בכנס זה.

דמי השתתפות: לנרשמים מראש - 60 ₪ ■ לנרשמים ביום הכנס - 80 ₪
הרשמה: בטל': 03-6901426/416 או במרכז ההרשמה המקוון של מכון מופ"ת <http://register.macam.ac.il>
לפרטים נוספים: מדור ימי עיון וכנסים: 03-6901430/7 ■ slora@macam.ac.il ■ www.mofet.macam.ac.il/iun

מנהל מחוז חיפה; מחוזות משרד החינוך עדיין חיוניים

לדברי אהרון זבידה; "אסור בשום פנים לתת את החינוך באופן בלעדי לרשויות המקומיות"

מנהל מחוז חיפה ב-20 השנים האחרונות, אהרון זבידה, יפרוש לגמלאות בסוף החודש הבא. זבידה שימש במגוון תפקידים במערכת החינוך במשך 43 השנים האחרונות, ובהם כמפקח מחוז צפון וכיועץ של שרי החינוך יצחק נבון וזבולון המר. ב-15 השנים האחרונות משמש זבידה גם כמרצה בבית הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה. בראיון לקו לחינוך מונה זבידה את הישגיו בתפקיד מנהל מחוז חיפה. לדבריו,

כמנהל מחוז חיפה הנהיג זבידה כבר לפני מספר שנים מדיניות בלתי מתפשרת בנושא בעיות משמעת ואלימות בקרב תלמידים.

הוא רואה כהישג מרכזי את הצלחתו ליצור מערכת יחסים הדוקה ושיתופי פעולה עם כל גורמי הקהילה במחוז ובהם; ראשי הרשויות המקומיות, המפקחים, מנהלי בתי הספר, ועדי ההורים והמשטרה. כמנהל מחוז חיפה הנהיג זבידה כבר לפני מספר שנים מדיניות בלתי מתפשרת בנושא בעיות משמעת ואלימות בקרב תלמידים, שכללה גם הוראה למנהלי בתי הספר לדווח למשטרה בעת הצורך. יש לציין, כי זבידה הנהיג מדיניות זו בשנים שהיא עדיין לא הייתה פופולארית בקרב קובעי המדיניות במשה"ח. לדבריו; "אני מאמין כי טיפול אינטנסיבי באקלים הבית ספרי ומניעת אלימות מביאים להישגים טובים יותר בלימודים". עם זאת טיפח מנהל מחוז חיפה את מועצות התלמידים, והקפיד כי התלמידים ייקחו חלק בחיבור התקנונים הבית ספריים. זבידה גם מציין, כי הצעיד את מחוז חיפה לראש סולם ההישגים הארצי בבחינות הבגרות והמיצ"ב.

אחד מההישגים הנוספים שמציין מנהל מחוז חיפה, הוא שילוב אנשי החינוך בכל המגזרים. לדבריו, הוא הקפיד שההשתלמויות יהיו משולבות ולא מגזריות. כמו כן מינה זבידה מפקחים מהמגזר הדרוזי לפקח על בתי הספר במגזר היהודי ומפקחים מהמגזר היהודי - על בתי הספר

במגזר הדרוזי. מנהל המחוז מציין, כי גם שילב עשרות מורים מהמגזר הערבי בבתי הספר במגזר היהודי. בשנים האחרונות נטען לא אחת כי ניתן לבטל את מחוזות החינוך, ולחסוך בכך לא מעט בתקציב משה"ח. כך, למשל, הציע דו"ח דברת לבטל את המחוזות ולהעביר את סמכויותיהן לרשויות המקומיות. זבידה טוען כי מנסיונו המחוזות עדיין חיוניים. לדבריו; "אסור בשום פנים לתת את החינוך באופן בלעדי לרשויות המקומיות, מכיוון שחלק מהן עלולות לעשות שימוש לרעה במינוי מנהלים ומורים. מדיניות משה"ח עלולה להיפגע וכן גם האתיקה". כמו כן לטענתו, אין למטה משה"ח כל יכולת לשלוט על מערכת החינוך ללא המחוזות, מכיוון שהמבנה של המערכת שטוח ורוחבי ולא אנכי.

■ ברנקו וייס; מייסד המכון הבטיח

את המשך קיומו - למרות שד"ר ברנקו וייס, שהקים את מכון ברנקו וייס, הלך בשבוע שעבר לעולמו, מובטחת התמיכה הכספית שלו ברשת בתי הספר ברנקו וייס לעוד 20 שנים לפחות. על כך נמסר לקו לחינוך ממכון ברנקו וייס. בתי הספר של מכון ברנקו וייס שייכים לחינוך הרשמי ולכן הם זוכים לתקצוב מלא מהמדינה, בנוסף לתמיכה התקציבית שהעניק להם מייסד המכון.

ד"ר וייס, ניצול שואה תושב שווייץ, היה המייסד והבעלים של חברות טכנולוגיה רבות. בישראל תמך ד"ר וייס בעיקר בחינוך, וייסד את מכון ברנקו וייס. המכון מפעיל רשת ובה 10 בתי ספר ייחודיים, שבהם לומדים כאלף בני נוער בסיכון. מדובר בבתי ספר קטנים, שבכל אחד מהם לומדים כ-120 תלמידים לכל היותר. בבתי הספר מופעל מודל פדגוגי-טיפול, שפיתח מכון ברנקו וייס לבני נוער בסיכון בכיתות ט'-י"ב שנשרו מבתי הספר הרגילים. המודל משלב סביבה תומכת ולמידה בקבוצות קטנות.

בשנים האחרונות התרחבה פעילות מכון ברנקו וייס גם לחינוך העל יסודי הרגיל, וכיום הוא מפעיל שישה בתי ספר מקיפים. השנה הצטרף לרשת תיכון רבין במזכרת בתיה.

יעוץ למורים מנהלים וועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

האם הינכם מודעים לכל הזכויות להן הינכם זכאים? מה הן הזכויות המגיעות לכם ביציאה לפנסיה? לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לכם היום - אז למה לחכות? באווירה נינוחה

פגישה ושכרה בצידה

יעוץ מקצועי עדכני ודיסקרטי

הינכם מוזמנים:

- ליעוץ לקראת פרישה.
- ליעוץ בנושאי שנת שבתון.
- לבדיקה רגילה של רכיבי שכר וזכויות.
- ליעוץ בנושאי מחלות ו/או

עיקרי נושאי הייעוץ:

- פנסיה.
- כדאיות פרישה מעבודה.
- תכנון הקריירה.
- ייעוץ והכוונה בעזיבת מערכת החינוך.
- הדרכה וליווי במו"מ מול מעסיקים.
- פיצויי פיטורין.
- בדיקת השכר ומרכיביו.
- גמולים.

לשבתון יוצאים בראש שקט

09-9542108

בניגוד למדינות רבות בעולם - בישראל עדיין מצומצם השילוב של מחשבים ניידים בלמידה

מהירה באינטרנט. במחקר הערכה, שנערך על ידי חוקרים מאוניברסיטת בר אילן, נמצאה שביעיות רצון רבה מהתוכנית בקרב התלמידים והמורים. המורים אף ציינו כי התמקצו במסגרת התוכנית בתקשוב והוראתם השתפרה.

בפרויקט כתו"ם משתתפים כ-900 תלמידים מ-28 כיתות ז'-ט' ב-11 חטיבות ביניים. הפרויקט מתקיים בערים; יבנה, ראש העין, כפר סבא, מגדל העמק, אשדוד, כרמיאל ורעננה.

גם המורים והתלמידים המשתתפים בפרויקט כתו"ם מביעים שביעות רצון רבה מהטמעת המחשבים הניידים בהוראה ובלמידה. המורים והתלמידים מציינים, כי שילוב המחשבים הניידים העשיר את השיעורים בכל תחומי הדעת.

במסגרת תוכנית כתו"ם חולקו לפני מספר שנים מחשבים ניידים לתלמידי אחת מכיתות ז' בביה"ס התורני-מדעי ביבנה. ביה"ס ערך השוואה בין הציונים של תלמידי הכיתה לבין הציונים של התלמידים בכיתות האחרות בשכבה. בבדיקה נמצא, כי הציון הממוצע במדעים בכיתה שבה צוידו התלמידים במחשבים ניידים היה בסוף שנת הלימודים 78, לעומת ציון ממוצע 55 בכיתות האחרות.

הסיבה להיקף המצומצם בישראל של תוכניות המבוססות על חלוקת מחשבים ניידים לתלמידים, נעוצה כנראה בכך שהתוכניות אינן ממשלתיות. מי שמחליט בדרך כלל על רכישת המחשבים הניידים ומסבסד אותם הן הרשויות המקומיות. במסגרת תוכניות אלו נדרשים לרוב גם ההורים לשלם עבור המחשבים הניידים כאלפיים ש"ח לתלמיד. מדובר בהוצאה גדולה, שחלק מההורים אינם יכולים לעמוד בה וחלק אחר מתנגד לה עקרונית, כמו שקרה השנה בגני תקווה.

מרכז המידע הבין מכללתי של מכון מופ"ת פרסם בחודש שעבר סקירת מידע רחבת היקף, בנושא "שילוב של מחשבים ניידים במערכת החינוך". בסקירה מוצגים עשרות מקורות מידע, סרטוני וידאו ומחקרים, העוסקים בשילוב מחשבים ניידים בלמידה בביה"ס בישראל ובמדינות שונות. מהסקירה עולה, כי לשימוש במחשבים ניידים אישיים בהוראה ובלמידה יש מספר יתרונות על פני השימוש במחשבים ניידים. היתרון המרכזי הוא נגישותו של המחשב הנייד לתלמיד ולמורה גם מחוץ לביה"ס. בסקירה מצוין, כי יתרון זה טמון בכך שהמחשב הנייד מאפשר את ארגון וניהול המידע האישי של התלמיד או המורה במקום אחד, והשימוש במידע זה בכל עת.

על יתרון זה מעיד גם מחקר שנערך במדינת טקסס בארצות הברית. במחקר נמצא, כי לא חל שיפור משמעותי בהישגיהם של תלמידים שהשתמשו במחשבים ניידים רק בביה"ס. לעומת זאת, נמצא שיפור משמעותי בהישגי התלמידים כאשר הותר להם לקחת את המחשבים הניידים לבתיהם.

על פי הסקירה, בארצות הברית משולבים מחשבים ניידים בלמידה בארצות הברית. גם במדינות רבות נוספות חל בשנים האחרונות גידול נרחב בשימוש במחשבים ניידים אישיים בהוראה ובלמידה. גידול זה ניתן לייחס לא מעט לפרויקט העולמי "מחשב נייד לכל ילד". מדובר בפרויקט שיזם פרופ' ניקולס גרופונטה לפני חמש שנים. מטרת הפרויקט הייתה שכל תלמיד, גם במדינות נחשלות, יוכל להשתמש במחשב נייד ללמידה ולגישה למידע באינטרנט. גרופונטה בישר על פיתוח מחשב נייד שעלותו 100 דולר בלבד. בפועל הייתה עלות המחשבים שפותחו במסגרת הפרויקט כ-250 דולר לפחות. עם זאת, הפרויקט סייע למדינות לא מעטות לרכוש מחשבים ניידים לתלמידיהן. כך, למשל, רכשה אורוגוואי מחשבים ניידים לכל תלמידי החינוך היסודי במדינה. גם פורטוגל חתמה לאחרונה על הסכם עם חברת אינטל, לאספקת 500 אלף מחשבים ניידים לתלמידי ביה"ס היסודיים במדינה.

לעומת הגידול הנרחב בשימוש במחשבים ניידים ברחבי העולם, בישראל משתתפים רק כאלפיים תלמידים בתוכניות שונות המשלבות מחשבים ניידים אישיים בלמידה. התוכניות העיקריות הן; "מש"י" בגני תקווה ו"מחשב כתו"ם" של מכון דוידסון במכון ויצמן למדע.

בתוכנית מש"י משתתפים כ-600 תלמידים בכיתות ה'-ח' מבתיה"ס היסודיים וחטיבת הביניים בגני תקווה. במסגרת התוכנית צוידו התלמידים ומוריהם במחשבים ניידים. כיתות הלימוד צוידו ברשת אלחוטית לגלישה

■ באורט סאג'ור נחנכה מעבדה לתלמידי המגמה המדעית

הנדסית - בביה"ס אורט סאג'ור שבגליל התקיים לאחרונה טקס חנוכת מעבדה חדשה למגמה המדעית-הנדסית. במסגרת המגמה לומדים התלמידים הנדסה ברמה של חמש יחידות לימוד לבגרות, ובנוסף לכך פיזיקה, כימיה או ביולוגיה. כמו כן עורכים התלמידים פרויקט טכנולוגי ברמה של חמש יחידות לימוד לבגרות. העבודה על הפרויקט נעשית בצוותים של שלושה עד שישה תלמידים ונמשכת כשנה. במסגרת העבודה לומדים התלמידים לבצע פרויקט החל משלב הרעיון ועד לשלב הביצוע ובניית אב הטיפוס של המוצר הטכנולוגי שפיתחו. בטקס חנוכת המעבדה השתתפו מפקחת אזור הצפון ברשת אורט, ד"ר לאה קליינמן, ראש מכון גורלניק להשבת ההוראה, ד"ר מאיר פרשטמן, מנהל ביה"ס, דאהר נאזם, מורים, הורים ותלמידי המגמה. ד"ר קליימן וד"ר פרשטמן בירכו בטקס את תלמידי המגמה בכיתה י"ב על הצלחתם בבגרות קיץ 2010. לדבריהם, הציון הממוצע של התלמידים בבחינות עמד על למעלה מ-90.

אוניברסיטת בר-אילן

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש דואיס וגבי וייספלד
היחידה ללימודי המשך

התמקדות Focusing

מודעות גוף - נפש - רוח במרחב הטיפולי

גישה וכלי למטפלים ולאנשי מקצוע

להכרת תכנית הלימודים יתקיים מפגש היכרות

ביום חמישי, 18.11.10 בשעות 15:30-17:00

באוניברסיטת בר-אילן,

פרטים באתר היחידה.

- לראות בגוף משאב שיכול לתת לנו עוגן, ריפוי ותובנות
- להקשיב לתחושות הגוף כמצפן וכדרך להתמודד
- להכיל רגשות, ביקורת, מצבים מסובכים
- לפרוץ מצבים תקועים
- למצוא זרימה, יצירתיות וכוחות
- להיות במגע עם האני האותנטי
- להיות בנוכחות מלאה עם כל מה שקורה

03-5317265, 03-5318211 או בטלפון Cont.Education@mail.biu.ac.il
אתר היחידה: www.biu.ac.il/soc/sw/hemshech

■ התיכונים החדשים התחייבו לשפר את ההישגים וראש העיר – לסייע להם – במערכת החינוך בטבריה פועלת, זו השנה השנייה, תוכנית בשם "עבר מצמיח עתיד". מטרת התוכנית היא לשפר את הישגי תלמידי העיר, כמו גם את גאוותם בעיר. במסגרת התוכנית חתמו בשבוע שעבר תלמידי שכבת י"א בבי"ס אורט במעלה על אמנה חינוכית במתכונת של חוזה. על האמנה חתמו גם ראש העיר, זוהר עובד, והממונה על החינוך, אסנת כהן. במסגרת האמנה מתחייבים התלמידים; לא לאחר לשיעורים, לא לצאת מהכיתה בלי אישור של המורה, להכין שיעורי בית בעקביות, לכבד את המורה ואת החברים ולעשות את מיטב המאמצים כדי לשפר את הישגיהם בלימודים. ראש העיר וסגניתו התחייבו מצדם באמנה להקצות לביה"ס את המשאבים התקציביים הנדרשים כדי לסייע לתלמידים בקיום התחייבויותיהם.

■ תלמידים וקשישים לומדים בחברותא מהמקורות היהודיים – תלמידי חטיבת הביניים של קריית החינוך אורט ליבוביץ בנתניה לומדים סוגיות שונות מהמקורות היהודיים ביחד עם חברי מועדון הקשישים בעיר. הלימוד במפגשים מתקיים בקבוצות מעורבות. הפעילות מתקיימת אחת לחודש במתכונת של "בית מדרש רב-דורי", במסגרת תוכנית בשם "חברותא". מפגשי בית המדרש הרב-דורי מתקיימים בביה"ס ובמועדון הקשישים לסירוגין. הפעילות מתקיימת במסגרת שיתוף פעולה של היחידה לקידום הזהות היהודית ברשת אורט עם עמותת אשל, המטפלת בקשישים. מטרת הפעילות הן לקרב בין בני נוער לקשישים ולהעצים את הזהות היהודית בקרב התלמידים. את המפגשים מנחים רמי פורת מצוות מכון בינה – מכון לחינוך לזהות יהודית וישראלית מיוסדה של התנועה הקיבוצית, ונציגים של הקשישים ושל התלמידים.

■ מרכז הדרכה נייד לנהיגה בטוחה באופניים פועל בביה"ס היסודיים – בכל ביה"ס היסודיים ברעננה יפעל השנה מרכז הדרכה נייד ללימודי רכיבה בטוחה באופניים. המרכז פועל במסגרת התוכנית "רוכבים על בטוח" – מיזם חינוכי משותף לאגף החינוך בעירייה, מטה הבטיחות העירוני, הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ו"קרן רועי לא אחסר" – התומכת בפרויקטים שונים במערכת החינוך בעיר. הקרן נוסדה על ידי הוריו של רועי חסן, חייל תושב רעננה שנהרג בתאונת דרכים. המרכז הנייד מצויד ב-20 זוגות אופניים, קסדות, אפודים וזהרים וערכה לבניית מגרש הדרכה, הכוללת רמזורים ותמרורים. מטרת המרכז היא ללמד את התלמידים את כללי ההתנהגות הנכונה בכביש, ובמיוחד רכיבה בטוחה באופניים. תוכנית ההדרכה במרכז, הכוללת לימודים עיוניים ומעשיים, מועברת על ידי צוות מדריכים מקצועי. בתוכנית ישתתפו השנה תלמידי כיתות ד'-ו'. בכל בי"ס יפעל המרכז במשך שבוע בתחילת שנת הלימודים ושבוע נוסף – לקראת סופה. בסיום ההכשרה, תוענק לתלמידים "תעודת רוכב בטוח".

■ התלמידים לומדים עברית תקנית באמצעות שידורי רדיו – בביה"ס היסודיים רננים ורתמים באשדוד הוקמו השנה אולפני רדיו. מינהל החינוך בעיריית אשדוד הקצה לרכישת הציוד לאולפנים תקציב של עשרות אלפי שקלים. שני האולפנים הוקמו במסגרת תוכנית לטיפול קריאה נכונה וקריאות רדיו בשם "מדברים נכון; שומרים על השפה", שפיתח קריין הרדיו יהודה בר יוסף. התוכנית

מופעלת בביה"ס במסגרת תוכנית קרב. באולפנים מפיקים התלמידים מהדורת חדשות בית ספרית שבועית. במהדורה מראיינים התלמידים אנשים מביה"ס ומהקהילה, כמו שוטרים, רופאים ומתנדבים. מהדורת החדשות כוללת גם דיווחים נרחבים על הנעשה בביה"ס ובקהילה. המהדורה משודרת במערכות הכריזה של כל בי"ס ואחר כך מועלית לאתר האינטרנט שלו. במסגרת התוכנית לומדים תלמידי ביה"ס בכיתות ב'-ו' עברית תקנית, כיצד לקרוא בהטעמות המתבקשות מסוגי הידיעות השונים וכיצד לערוך ראיונות אולפן ושטח. התלמידים גם מעשירים את הידע שלהם במגוון תחומים ורוכשים ביטחון עצמי. בביה"ס מדווחים, כי התלמידים מגלים מוטיבציה רבה לקחת חלק בתוכנית, וחל שיפור ניכר ברמת הקריאה והבנת הנקרא שלהם.

■ חניכי קבוצת המנהיגות יזמו מבצע התרמת דם – חניכי קבוצת המנהיגות החברתית-עסקית של יוניסטרים בנתיבות ערכו לאחרונה מבצע התרמת דם. האירוע, שנערך בשיתוף עם

כדי לקדם את המבצע, חילקו בני הנוער שוברי מתנה למסעדה בעיר למתנדבים לתרום דם.

מגן דוד אדום, העירייה והמתנ"ס העירוני, היה השלישי מסוגו שחניכי יוניסטרים בנתיבות יזמו מאז תחילת 2010. באירוע נאספו 100 מנות דם. כדי לקדם את המבצע, חילקו בני הנוער שוברי מתנה למסעדה בעיר למתנדבים לתרום דם. מבצע ההתרמת הדם הוא אחד ממגוון הפעילויות למען הקהילה, שעורכים חניכי יוניסטרים במהלך השנה.

ליהנות מכל עולמות התוכן של בריינפופ במחיר מיוחד!

בריינפופ, עולם של תכנים חינוכיים באתר אחד!

- מאות סרטוני אנימציה ומבדקי ידע במגוון תחומים
- מדע וטכנולוגיה, היסטוריה, תרבות, גיאוגרפיה, מתמטיקה, מורשת, מוסיקה ואמנות ועוד
- מערכי שיעור, פעילויות, ניסויים, שאלות ותשובות ותכנים נוספים

בריינפופ ESL, האתר המוביל ללימודי אנגלית

- תפישה פדגוגית ייחודית ללימוד השפה האנגלית החל מהשלבים הראשונים של הלימוד
- קריאה, כתיבה, דיבור, שמיעה, אוצר מילים, דקדוק, לימוד הדרגתי ומובנה
- גישה חווייתית, אינטראקטיבית ומהנה ללימוד והוראת השפה האנגלית

לפרטים נוספים ומידע:

www.brainpop.co.il | www.brainpopesl.co.il
service@brainpop.co.il | 03-6878989 | שלוחה 1

■ סקרנות – קבוצת קצינים בכירים במשטרת ישראל ובהם ראש אגף משאבי אנוש, ניצב עמיחי שי, ביקרה לאחרונה בכפר הנוער ויצו ניר העמק שליד עפולה. ניצב שי אחראי, בין היתר, מטעם משטרת ישראל, על מגמות המשטרה בכפרי הנוער. בתחילת הביקור האזינו האורחים לסקירה על ויצו ניר העמק ועל מגמת המשטרה הפועלת בו מפי המנהלת, אסתי כהן. לאחר מכן ניהלו קציני המשטרה שיחה עם חניכי המגמה. שיאו של הביקור היה טקס לחשיפת תגיות הקאדטים של חניכי מגמת המשטרה. בהמשך האירוע צפו האורחים בתצוגת רכיבה של תלמידים מחוג הפרשים של כפר הנוער. במהלך ביקורו התראיין ניצב שי לתחנת הרדיו של ויצו ניר העמק. ניצב שי אמר בריאיון: "פעילותה של המגמה היא חלק בלתי נפרד מהראייה המשטרתית. לאורך השנים מתרחב הפרויקט". לדבריו, המגמה מייצרת אצל התלמידים סקרנות ורצון ללמוד על עבודתה השוטפת של המשטרה, שעשויים להוביל אותם לקריירה משטרתית. חלק מבוגרי המגמה כבר התגייסו למסלול שח"ם – שוטרי חובה במשטרת ישראל.

מחוז צפון

■ תסיסה רבה – ראש עיריית כרמיאל, עדי אלדר, פנה בשבוע שעבר במכתב לשר החינוך, גדעון סער. במכתבו מבקש אלדר משר החינוך להקל את הקריטריונים להענקת זכאות לתלמידים בעיר לנסוע בחינם בתחבורה הציבורית לבתי"ס ומהם. כידוע משה"ח הנהיג, החל משנת תשס"ז, מערכת GIS ממוחשבת למדידה מדויקת של המרחק בין בתי התלמידים ובתי"ס לשם קביעת זכאותם להסעות או נסיעות בתחבורה הציבורית. ביישובי הצפון הונהגה המערכת רק אשתקד, מכיוון שהיישובים זכו בתקציב תוספתי להסעות לאחר מבצע שלום הגליל. כתוצאה מהנהגת המערכת הממוחשבת, בוטלה השנה הזכאות להסעות לתלמידים לא מעטים ביישובים כמו צפת וכרמיאל. במכתבו מציין אלדר: "אנו סבורים שאין זה נכון להתעלם ממשתנים מקומיים – ייחודיים כמו טופוגרפיה, אקלים ותנאים פיזיים נוספים, ואפילו מחתר חברתי – כלכלי של תלמידים". אלדר מדגיש, שכרמיאל היא עיר הררית וגם הליכה של פחות משני ק"מ, לתלמידי כיתות א'–ד', או שלושה ק"מ, לתלמידים מבוגרים יותר, בלתי אפשרית בימי חורף או שרב. לדבריו, הנפגעים

המיידים ממדידת המערכת הממוחשבת הם התלמידים מהשכבות החלשות, שאין באפשרותם הוריהם לשלם עבור הנסיעות בתחבורה הציבורית. "אנו מבקשים לבחון את העניין ולקבוע תבחיני מרחק שונים, המתייחסים לנתונים המיוחדים של העיר. נוקשות המדידה מעוררת תסיסה רבה בקרב ההורים", מציין אלדר.

מנח"י

■ חינוכית – ראש עיריית ירושלים, ניר ברקת, ומנהל מנח"י, דני בר-גיורא, השתתפו בשבוע שעבר בטקס חנוכת ביה"ס המקיף הערבי החדש לבנות בראס אל עמוד. בביה"ס נבנו 26 כיתות לימוד, חדרי מעבדה מתקדמים, כיתות מחשבים וספרייה, בעלות של 30 מיליון ש"ח. במסגרת האירוע ביקרו האורחים בשיעור באחת הכיתות, שבמהלכו בירכו אותם התלמידות בעברית. ברקת שוחח עם התלמידות על הלימודים בביה"ס ועל ציפיותיהן ממערכת החינוך. בביה"ס לומדות השנה כ-900 תלמידות. מעיריית ירושלים נמסר, כי ביה"ס הוקם במסגרת תוכנית לבניית מאות כיתות לימוד במזרח העיר, שמטרתה להקל על המחסור הרב בכיתות הלימוד במגזר הערבי. גם הוועדה לזכויות הילד בכנסת ערכה

לדברי ראש הוועדה,
חבר הכנסת דני דנון,
הוא נדהם לשמוע כי
התלמידות לומדות
עברית רק מכיתה י',
ובמשך שלוש שעות
שבועיות בלבד.

בשבוע שעבר ביקור בבי"ס על יסודי לבנות במזרח ירושלים. הוועדה ביקרה בבי"ס אל מאמונייה. במהלך הביקור שוחחו חברי הוועדה עם מורות ותלמידות. לדברי ראש הוועדה, חבר הכנסת דני דנון, הוא נדהם לשמוע כי התלמידות לומדות עברית רק מכיתה י', ובמשך שלוש שעות שבועיות בלבד. לדבריו: "אין ספק שצריך להשקיע תקציבים לתגבור לימודי העברית של התלמידות במזרח ירושלים. לא ייתכן שתלמידות הלומדות במרחק דקת נסיעה ממרכז העיר אינן דוברות עברית. השפה העברית חיונית להתפתחותן האישית, ככלי שיאפשר להן לימודים גבוהים, וכאמצעי לחיים של דו קיום". חבר הכנסת דנון ציין,

כי יבקש משר החינוך לבחון הענקת שעות נוספות ללימודי עברית בבתי"ס במזרח ירושלים.

מחז תל אביב

■ משמעות חינוכית – בבי"ס מקיף רמת גן התקיים לאחרונה טקס חנוכת מבנה חדש. בהזדמנות זו גם הוכרז על שינוי שמו של ביה"ס, שייקרא מעתה "תיכון מקיף על שם רפאל איתן". באירוע השתתפו בני משפחתו של איתן, ראש העיר, צבי בר, חברי הנהלת העיר, צוות ביה"ס והתלמידים. מעיריית רמת גן נמסר, כי ההחלטה לשנות את שמו של מקיף רמת גן התקבלה בטקס לבוגרי ביה"ס שהתקיים אשתקד. בטקס הבוגרים אמר ראש העיר, כי על השם להיות בעל משמעות חינוכית. משמעות זו נמצאה בדמותו של רפאל איתן, שבעת כהונתו כרמטכ"ל הנהיג בצה"ל פרויקט רחב היקף להקניית השכלה לחיילים שנפלטו בגיל צעיר ממערכת החינוך. מקיף רמת גן הוקם לפני 12 שנים, במטרה לשמש מסגרת לימודית לתלמידים שלא התקבלו ללימודים בתיכונים העיוניים בעיר או שנפלטו מהם. תלמידי ביה"ס לומדים במגמות אומנות, תיאטרון, גיאוגרפיה, מחשבים וניהול עסקי. בביה"ס גם פועל פרויקט "חלוץ חינוכי", של המכון לחינוך דמוקרטי. במסגרת הפרויקט משולבים בביה"ס בוגרים מצטיינים של מכללת סמינר הקיבוצים, העוסקים בהוראה ובהעצמת התלמידים.

כדאי לדעת

■ מכון אבניים לפיתוח קהילות מקצועיות בשדה החינוך – מכון אבניים

עוסק בפיתוח קהילות מקצועיות בשדה החינוך. המכון שואף לקדם בקרב עובדי ההוראה תרבות מקצועית המבוססת על למידה מתמדת, שיתוף ידע, למידה מניסיון וקהילות עמיתים. בין התוכניות המגוונות שהפעיל מכון אבניים בתש"ע; תוכנית להכשרת סגני מנהלים מ-18 בתי ספר יסודיים בירושלים להובלת למידת עמיתים ופיתוח מקצועי בקרב המורים. התוכנית מוכרת על ידי משרד החינוך כחלק ממתווה ההתפתחות המקצועית של סגני מנהלים במסגרת רפורמת אופק חדש. לפרטים נוספים, טל'; 077-7660873